

29.9.2017

Uudenmaan kuntien Sosiaali- ja terveyslautakunnille
Uudenmaan kuntien vammaisneuvostoille

Kannanotto koskien vammaisten henkilöiden kuljetuspalvelujen kilpailutusta Uudellamaalla

Haluamme tuoda Uudenmaan kuntien sosiaali- ja terveyslautakuntien tietoon huolestamme suunnitellusta kuljetuspalvelujen kilpailutuksesta ja siihen liittyvistä vakavista ongelmista. Kilpailutusta valmistellaan toimimattoman toteutustavan pohjalta ja sitä aiotaan soveltaa koko Uudenmaan alueella ilman, että kunnat ovat siitä oman itsehallintonsa puitteissa päättäneet. Vammaisia ja heitä edustavia kuntien vammaisneuvostoja ja järjestöjä ei ole aidosti kuultu.

Kenen päätöksellä kuljetuspalvelut kilpailutetaan?

Kilpailutusta on valmisteltu sote- ja maakuntauudistukseen liittyen osana vammaispalvelujen järjestämistä valmistelevan kuntien viranhaltijoista koostuvan työryhmän työtä. Työtä on käytännössä tehty Helsingin kaupungin johdolla, jonka nykyinen kuljetuspalvelujen kilpailutuskauti on katkolla keväällä 2018. On jäänyt epäselväksi mihin päätöksiin perustuen kilpailutusta suunnitellaan laajennettavaksi koko Uuttamaata koskeväksi ja mitkä Uudenmaan kunnat ovat siihen sitoutuneet.

Kuullaanko vammaisia, vammaisneuvostoja ja järjestöjä

Olemme erityisesti huolissamme vammaisten kuulemisesta kilpailutuksen valmistelussa. Vammaisia ei olla kuultu lainkaan kuljetuspalvelun järjestämistapaa koskien, mikä on ratkaiseva osa sujuvan, esteettömän ja turvallisen palvelun rakentamista. Tällä hetkellä vammaisia on kuultu ainoastaan kuljetuspalvelun kalustoa ja kuljettajia koskevien kriteerien osalta.

Helsingissä toteutettu matkapalvelu ei toimi

Kilpailutusta valmistellaan nyt Helsingissä toteutetun matkapalvelumallin mukaisesti, jossa matkoja pyritään yhdistelemään kilpailutuksessa valituille liikennöitsijöille. Käytännön kokemukset Helsingissä ja aiemmin Espoossa ovat osoittaneet, että kyseinen järjestämistapa ei useinkaan toimi suunnitellulla tavalla. Matkojen yhdistely ei käytännössä toimi. Kalusto ei usein vastaa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita. Toteutetussa palveluketjussa on suuria ongelmia turvallisuudessa. Matkojen odotusajat ja matka-ajat voivat olla kohtuuttoman pitkiä lyhyilläkin matkoilla. Ongelmat matkapalvelussa ovat johtaneet siihen, että moni ei uskalla käyttää matkapalvelua, koska ei pidä sitä itselleen turvallisena ja riittävän luotettavana.

Vaadimme aitoa kuulemistä ja yhteistyötä valmistelussa

On tärkeää, että vammaisten kuljetuspalveluja valmistellaan yhteistyössä vammaisten, kuntien vammaisneuvostojen, vammaisia edustavien järjestöjen ja järjestöjen asiantuntijoiden kanssa. Suomen ratifioima YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus edellyttää, että vammaisia kuullaan aidosti heitä koskevia palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa. Pyydämme kuntien sosiaali- ja terveyslautakuntia ottamaan kantaa käynnissä olevaan valmisteluun ja vaatimaan viranhaltijoilta, että kuljetuspalvelujen järjestämistavan ja kilpailutuksen valmistelu tehdään yhteistyössä

vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien tahojen kanssa. Toimiva kuljetuspalvelu palvelee paitsi vammaisia myös kuntia ja tulevaa maakuntaa vähentämällä syrjäytymistä ja sen seurauksena kasvavia muita sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia.

Kunnioittavasti

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Helsingin Kehitysvammatuki 57 ry
Espoon Invalidit ry
Helsingin Autismi- ja Aspergeryhdistys ry
Espoon Autismi- ja Aspergeryhdistys ry
Vantaan Autismi- ja Aspergeryhdistys ry
Suomen Autismiyhdistys ry
Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
Porvoon Yhdistyskeskus ry
Porvoon kaupungin vammaisneuvosto
Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit ry
Suomen Kuurosokeat ry
Jaatinen, vammaisperheiden monitoimikeskus ry
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ja Läheiset ry
Leijonaemot ry
Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry
Apuomena ry
Lohjan Diabetesyhdistys ry
Lohjan seudun Invalidit ry
Lohjan Reuma ja Tules ry
Lohjan Sydän ry
Länsi-Uudenmaan Järjestöjen Yhteisö LJY ry
Loviisan Järjestöt ry – Lovisa Föreningar rf
Porvoon Invalidit- Borgå Invalidier ry
Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry
Uudenmaan sosiaaliturvayhdistys ry
Kynnys ry

Kannanottoon liittyviin kysymyksiin vastaa Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:n toiminnanjohtaja Heikki Majava, puh. 040 562 2212 tai sähköposti heikki.majava@hun.fi